

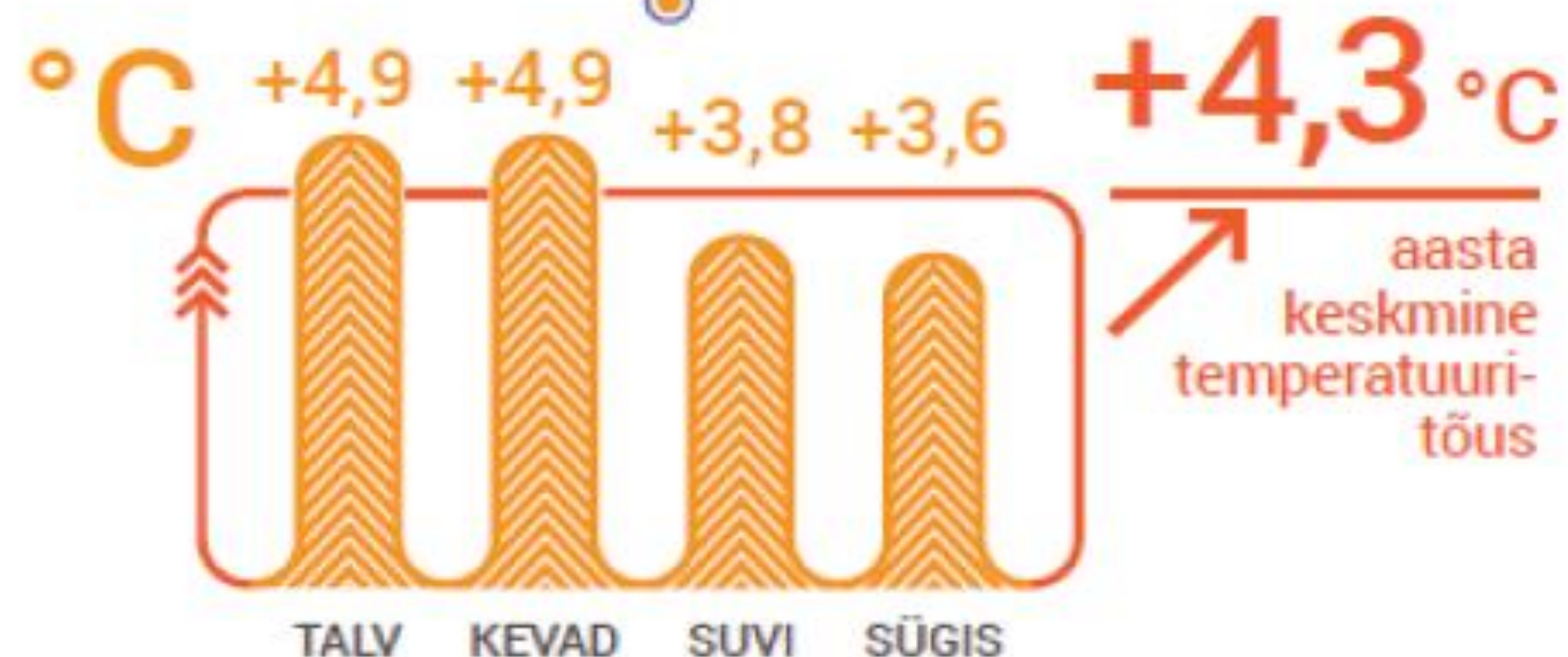

Kriisideks valmisolek korterelamutes

Päästeamet

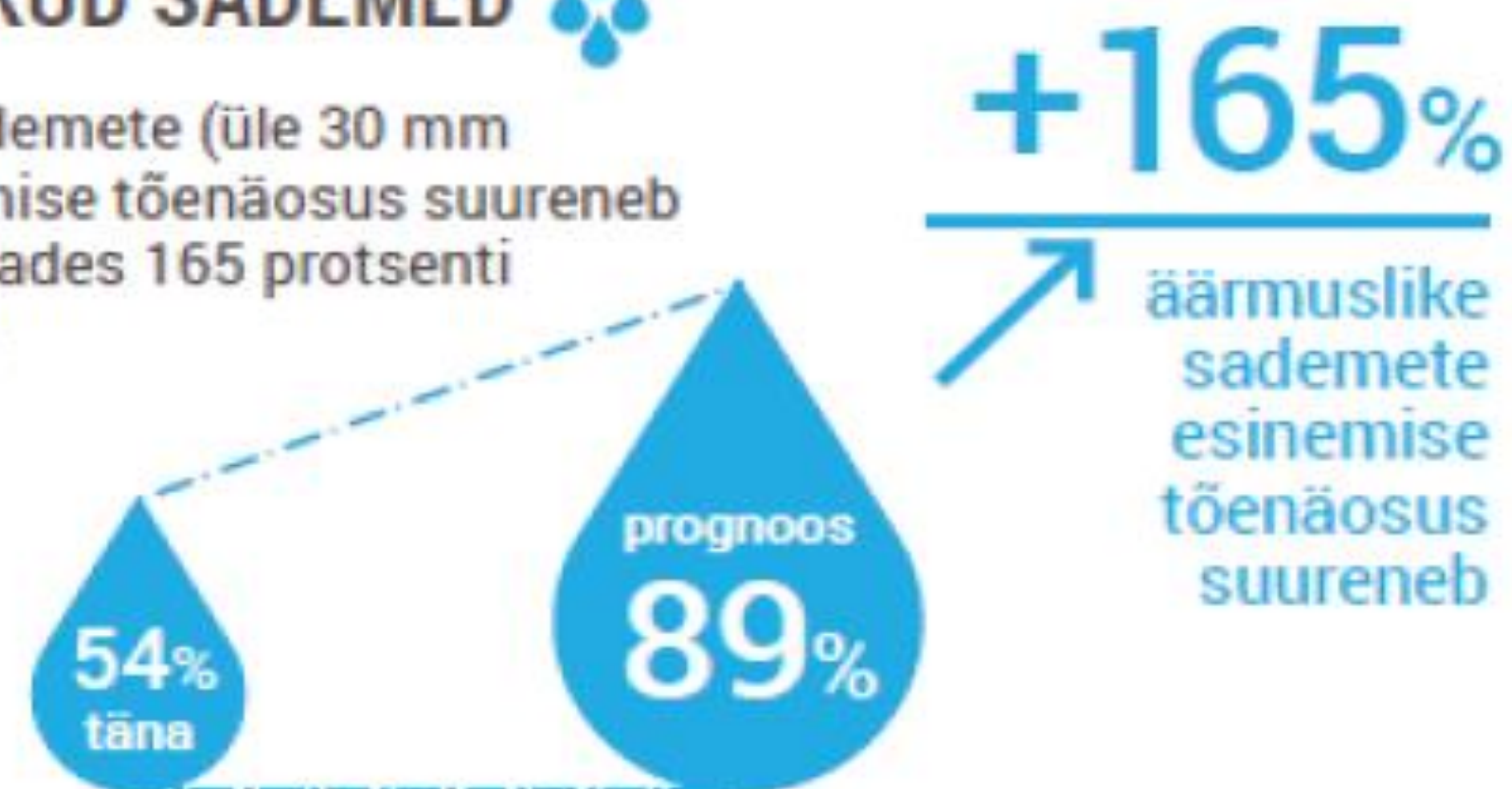
Terje Partsioja/05.08.2022

ÕHUTEMPERATUUR

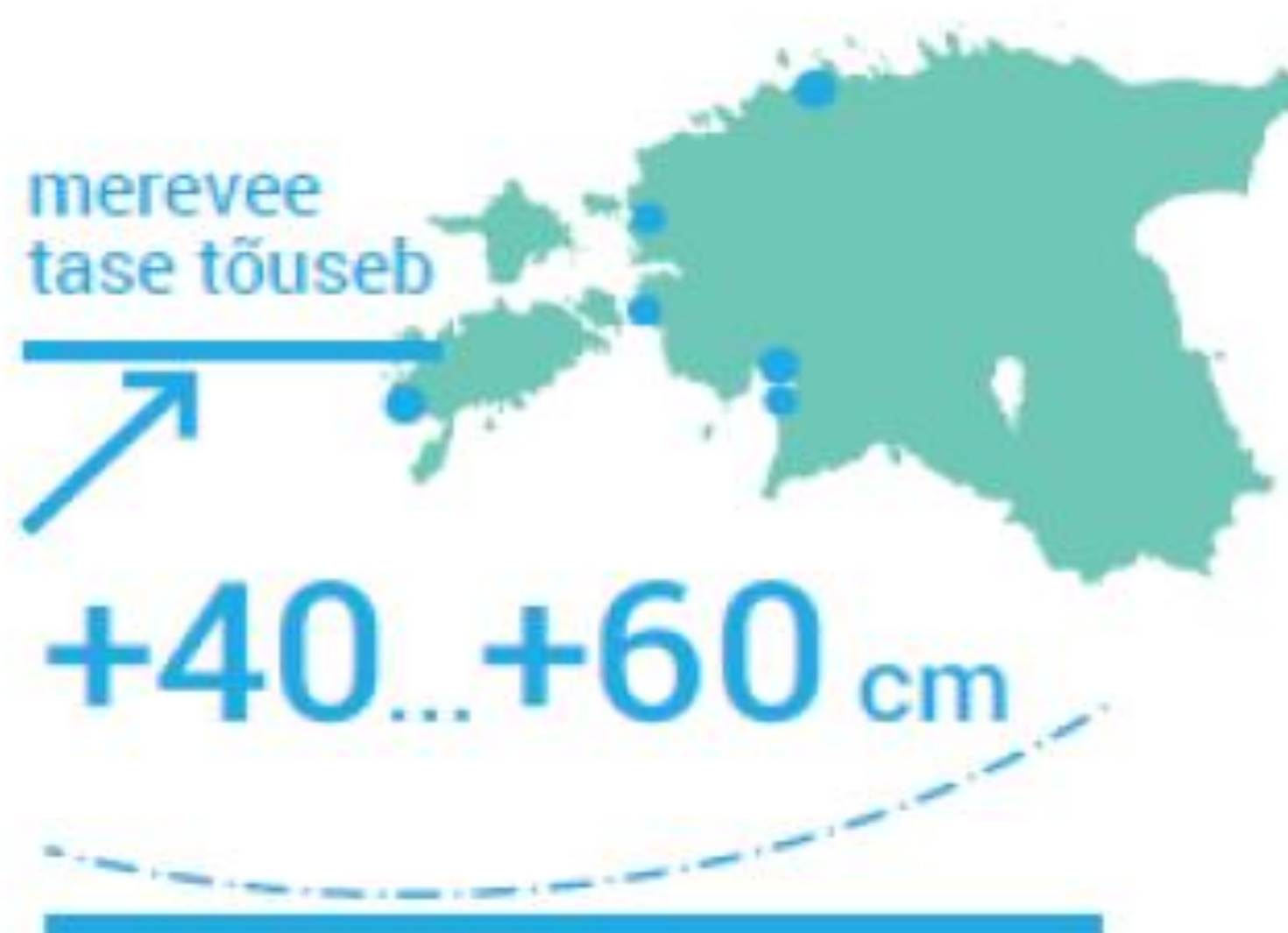
ÄÄRMUSLIKUD SADEMED

Äärmuslike sademete (üle 30 mm päevas) esinemise tõenäosus suureneb eriti suvel kasvades 165 protsenti 89 protsendile.

MEREVEE TASE

Eesti läänerannikul asendub pikaajaline, jääajajärgsest kerkest tingitud suhteline mere-taseme languse trend sel sajandil tõusutrendiga, mis võib 21. sajandi lõpuks tähendada keskmise mere-taseme tõusu Eesti rannikutel ligi 40–60 cm.

TORMID

Keskmine tuule kiirus kasvab oluliselt talvel ja osaliselt ka kevadel. Kasvu tõenäoline vahemik on 3–18% ning see on seotud Atlandilt meie aladele liikuvate tsüklonite arvu kasvuga.

Majasisesse info olemasolu!

- Kas KÜ- l on olemas elanike kontaktid?
- Kas elanikel on KÜ kontaktid?
- Kas KÜ-le on teada majas elavad isikud (eakad, puudega isikud), kes võivad vajada elutähtsa teenuse katkemise korral kõrvalist abi (sh evakuatsiooni puhul)?

Kuidas valmistuda?

- KÜ koosolekutel kriisideks valmistumise teemade käsitlemine ja võimalike mõjude hindamine. Kokkulepped – kes mida teeb, kes keda aitab jne?
- Ühised otsused – Kas tekitada **ühine veevaru**? Kas ehitada välja **generaatorivalmidus**? Kust saada generaator või rentida vajadusel välikäimla? Kuidas majasiseseid süsteeme sulgeda, neid vajadusel tühjendada? Kuidas KOV katkestuste korral abistavad?
- Kaugküttesüsteem jätkab enamasti elektrikatkestuse korral toimimist, kuid soojus ei jõua trassist majja. Majasisene tsirkulatsioonipump võib elektrikatkestuse korral vajada **varutoidet. Elektrigeneraatoriga** on võimalik tagada varutoide.

Olulised numbrid/teave kriiside kohta

- Kas KÜ teab kust saab infot katkestuste likvideerimise kohta?
- Kas on olemas teenuste osutajate ja kohaliku omavalitsuse infonumbrid?
- Kas KÜ-l on teave, kuidas on tagatud elanike veega varustamine teenuse katkemise korral?
- Kas KÜ-l on teavet, kust on võimalik ise hankida välikäimlaid ja veemahuteid?
- Kas ühistul on kokkulepitud kogunemiskoht sidekatkestuse korral?
- Kas piirkonna kaugküttesüsteem jätkab tööd elektrikatkestuse korral?
- Kas majasisest tsirkulatsioonipumpa on vaja elektrikatkestuse korral elektrigeneraatoriga töös hoida?
- Kas autonoomse küttega majal on olemas piisav kütusevaru?

Kuidas käitud ja milliseid alternatiive kasutad elektrikatkestuse korral?

Alternatiivvalgusallikad: aku või patareiga valgusti, taskulamp koos varupatareidega, küünlad ja tikud

Reservtoiteallika valik: Elektrigeneraator, päikesepaneelid, akud, UPS, patareid jne

NB Elektrigeneraator ei tohi siseruumides töötada ning selleks vajaliku kütuse ladustamine peab vastama tuleohutusnõuetele (alternatiivse kütusena kasutada ASPEN kütust) .

Küte

- Piirkonna kaugküttesüsteem - toimimine elektrikatkestuse korral.
- Majasisene keskküttesüsteem (sh tsirkulatsioonipump) - elektrigeneraatoriga töös hoidmise vajadus/võimalus.
- Piisav kütusevaru autonoomse küttega elamul.

Mida teha enne ja soojusvarustuse katkemise ajal?

Soojusta kodu

Hangi alternatiivne kütteseade

Püsi teiste pereliikmetega ühes toas, sest iga inimene annab 100 W sooja juurde

Uuri korteriühistust, kui haavatav on küttevarustus elektrikatkestuse korral

Vee- ja küttestorustiku külmumisoht

Vesi ja kanalisatsioon

- Veega varustamine teenuse katkemise korral - kuidas korraldatud?
- Veemahutid ja välikäimlad.
- Lähimad puhta vee saamise võimalused (nt hüdrant, kaev, allikas, siseveekogu vms).
- Vee- ja küttetorustiku soojustamine külmumisohu vältimiseks.
- Keldri kaudu vee- ja küttetorustikust vee välja laskmine, et vähendada torude külmumisohtu.

Kuidas toimida veevarustuse katkemise puhul, mis sellega kaasneb?

- Uuri kuskohast ja kui palju võid katkestuse korral kodus vett saada (veeboiler, tualettpoti loputuskast, kui võimalik lase vann täis vett).
- Uuri, kus on lähim puhta vee saamise võimalus (kaev, allikas vmt) ning siseveekogud muu tarbevee võtmiseks.
- Uurige välja, kui haavatav on veevarustus elektrikatkestuse korral.
- Tarvitage prügikotte tualeti kasutamisel. Selgita välja lähim kuivkäimla või võimalus selle tellimiseks.

Side

- **Kogunemiskoht** elanikele ja kokkulepitud kellaajad kogunemiseks ja infovahetuseks.
- Lähima **infopunkti asukoht**, kust saada informatsiooni kohalikult omavalitsuselt.
- Juhil/juhatusel ja elanikel on olemas **patareitoitel raadiod**, et järgida **media** vahendusel antavaid avalikke juhiseid.
- **Abi kutsumine** sidekatkestuse ajal - pöördumine lähimasse päästekomandosse, politseijaoskonda, kiirabisse või haiglasse.

Toiduvarud

Kas ja millised on teie toiduvarud?

Millist toitu varuda?

Kuidas ja kus hoiustada?

Kellega peaks arvestama?

Kriisiolukorra koduste varude meelespea

Joogivesi

- ☐ 2 liitrit inimese kohta ööpäevas, lisaks 1 liiter inimese kohta ööpäevas toidu valmistamiseks

Toit

Pool varudest ei tohiks vajada valmistamist

- ☐ Konservid
- ☐ Pakisupid
- ☐ Kuivikud
- ☐ Pähklid, kuivatatud puuviljad
- ☐ Küpsised, maiustused, müslibatoonid, mesi
- ☐ Vajadusel beebitoit

Esmaabivahendid

- ☐ Esmaabivahendite komplekt

Hügieenitarbed

- ☐ Seep
- ☐ Desinfitseerimisvahend
- ☐ Tualettpaber
- ☐ Pabersalvrätid
- ☐ Niisked puhastuslapid
- ☐ Suured prügikotid (50 l)

Valgusallikad

- ☐ Taskulamp ja varupatareid / päikeseptarei või dünamoga töötav taskulamp
- ☐ Patareitoitel lamp või latern ja varupatareid / petrooleumilamp koos lambiõliga
- ☐ Tormilatern
- ☐ Künlad
- ☐ Tikud

Raadio

- ☐ Patareitoitel raadio ja patareid mitmeks kasutuskorraks / päikeseptarei või dünamoga raadio

Tööriistad

- ☐ Nuga
- ☐ Käärid
- ☐ Kleeplint
- ☐ Kile

Söögiriistad

- ☐ Ühekordsed toidunõud
- ☐ Konserviajava

Ravimid

- ☐ Retseptiravimid
- ☐ Valuvaigistid
- ☐ Palavikualandajad
- ☐ Allergiavastased ravimid
- ☐ Seedehäirete ravimid
- ☐ Põletusvastane vahend
- ☐ Külmetusvastased ravimid

Küttematerjal

- ☐ Vedelkütus
- ☐ Gaas
- ☐ Küttepuud

Akupank

- ☐ Akupank mobiilsete seadmete laadimiseks

Muu vajalik

- ☐ Sularaha pere vajaduste katmiseks ühe nädala jooksul
- ☐ Mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolumumask)
- ☐ Tulekustuti ja -tekk
- ☐ Autokütus
- ☐ Vajadusel lemmikloomatoit

Evakuatsioon

- Info elanikest, kellel on vajadusel olemas koht kuhu kodust lahkumisel ajutiselt minna (tuttavate, lähedaste juurde vms).
- KÜ valmidus informeerida KOV neist elanikest, kellel võimalus iseseisvalt kodust lahkuda puudub. Nende abistamine lahkumisel.
- Lähima kogunemispunkti asukoht, kust toimub transport evakuatsioonikohtadesse.
- Elanike käitumine evakuatsiooni korral kodust lahkumisel.
- Ühistu üldpinnad: ukсед-aknad suletud ja lukustatud.
- Juhi/juhatuse valmidus omada evakuatsiooni korral eestvedaja rolli - „Kapten lahkub laevast viimasena!”

Evakuatsioon

- Kas KÜ juhil/juhatusel on valmidus omada evakuatsiooni eestvedaja rolli?
- Kas on KÜ elanikud teavad mida teha ja kuidas käituda evakuatsiooni korral?
- Kas KÜ on valmis aitama isikuid, kel puudub endal võimalus ise kodust lahkuda?

Kodunõustamine

Helista 1247 ja telli päästeproff kodusid ja korteriühistut nõustama

Abistav kontroll-leht korteriühistu juhile/juhatusele valmistumisel elutähtsate teenuste katkestusteks korterelamus.

ÜLDINE:

- ☐ Ühistul on **plaan tegutsemiseks** elutähtsa teenuse katkemise korral ja seda on käsitletud ühistu üldkoosolekul. (NB! Vt plaani sisu järgmiste teemapunktide alt).
- ☐ Elutähtsa teenuse katkemisel teavad elanikud, kuidas **ühendust saada** ühistu juhtidega.
- ☐ Ühistul on tegevuskava elanike **kiireks teavitamiseks** võimalike katkestuste korral.
- ☐ Ühistul on kõikides korterites elavate perede või isikute (üürnike) **kontaktandmed**.
- ☐ Ühistu juht/juhatus teab, kust saada infot katkestuste **likvideerimise käigu** kohta. Ühistule on teada teenuste osutajate ja kohaliku omavalitsuse infonumbrid.
- ☐ Ühistu on teadlik majas elavatest inimestest, kes elutähtsate teenuste katkestuste korral **vajavad kõrvalist abi**. Ühistu tasandil on kokkulepitud nende abistamine.

- ☐ Maja tehnilistele ruumidele (elektrikilbile, soojussõlmele, ventilatsioonikambriale, lifti masinaruumile jmt) on **tagatud juurdepääs**. Asjad ei ole ette kuhjatud ning võtmed on mitmel ühistu juhatuse esindajal ja/või haldajal.
- ☐ Ühistul on haldusleping kinnisvara haldusfirmaga ning see näeb ette **haldaja tegevused** ka võimaliku elutähtsa teenuse katkemise korral.
- ☐ Ühistu on kaalunud varude (nt joogivesi) **ühiselt soetamist ja hoiustamist**.
- ☐ Läbi on mõeldud ühiskasutatavate pindade **puhastamise ja desinfitseerimise** vajadus ja sagedus, teada on puhastamise eest vastutaja ja ühistul on olemas puhastus- ja desinfitseerimisvahendite varud.

ELEKTER:

- ☐ Maja elektripaigaldis on **regulaarselt hooldatud**. Peakaitsme suurus ja tarbimine hoones on piisavalt suure varuga.

- ☐ Uksed, väravad, tõkkepuud vmt on **mehaaniliselt avatavad**. Selleks on juhatusel olemas võtmed.
- ☐ Kui majas on lift, on neisse paigaldatud **seiskunud liftist väljumise juhend**.
- ☐ Kaugjuhitavad tehnoseadmed (signalisatsioon, küte, ventilatsioon, konditsioneer jms) on **katkestuse korral** manuaalselt/mehaaniliselt juhitavad.
- ☐ Ühistus on kaardistatud, millised seadmed peaksid elektrikatkestuse korral olema majas **varutoitega kaetud**.
- ☐ Ühistu on arutanud, kas võib tekkida vajadus majas kasutada/soetada **elektrigeneraatorit**. Ühistu teab, kuhu on elektrigeneraator vajadusel võimalik paigaldada.

KÜTE:

- ☐ Ühistul on ülevaade **elamu küteliigist** – kaug- või autonoomne küte.
- ☐ Ühistul teab, kas **piirkonna kaugküttesüsteem** jätkab tööd elektrikatkestuse korral.

Tänan kuulamast

Päästeala infotelefon 24 h -**1247**